



АКЦИОНЕРСКО ДРУШТВО ЗА ОСИГУРУВАЊЕ
ВИНЕР - ВИЕНА ИНШУРЕНС ГРУП СКОПЈЕ

УСЛОВИ

ЗА ОСИГУРУВАЊЕ АВИОКАСКО НА ВОЗДУХОПЛОВИ

Јуни 2013 година

Усвоени и донесени со одлука на Управниот одбор на АД ВИНЕР број 91/0202/1/13 од 17.06.2013год.

**УСЛОВИ
ЗА ОСИГУРУВАЊЕ АВИОКАСКО НА ВОЗДУХОПЛОВИ**

ОСИГУРИТЕЛНО ПОКРИТИЕ

Член 1

Предмет на осигурување по овие Услови се воздухопловите кои осигуреникот како сопственик или корисник ги осигурува со осигурително покритие "Против сите ризици" за штети и оштетување кои ќе настанат на осигурениот воздухоплов, поради непредвидени настани за време на летање, рулање, мирување на земја или усидрување, а за периодот на договореното осигурително покритие, со полисата за осигурување, но максимум до осигурената вредност.

Со овие Услови покриени се и штетите кои ќе настанат како последица на небрежност на заповедникот, пилотот и членовите на посадата, како и трошоците кои биле оправдано направени за спасување и за превоз на осигурениот воздухоплов до местото на поправка, освен исклучувањата и ограничувањата што подолу се наведени, но најмногу до висина на сумата на осигурување.

Осигурувачот покрива штети и тогаш кога туѓ државјанин-пилот нема потребна дозвола од Дирекцијата за цивилна воздушна пловидба, ако има важечка дозвола за летање на дотичниот тип воздухоплов издадена согласно законските прописи во некоја друга држава.

Горното покритие е условено, ако инструктор по летање пред самостојниот лет направи пробно летање и проверки на знаењето на странскиот државјанин-пилот.

Пробните летови мора да бидат вписаны во книгата на летања.

ОГРАНИЧУВАЊА НА ОСИГУРИТЕЛНОТО ПОКРИТИЕ

Член 2

Осигурувачот не е во обврска да ги надомести штетите поради:

1.Изведување на акробатски летови, учествување на натпревари и други летови, кои представуваат специјален ризик, освен ако тоа не е посебно договорено и наведено во полисата за осигурување.

2.Изведување на пробни летови на прототипови, поправени или реконструирани воздухоплови (со што се менуваат нивните својства).

3.Употреба на терен кој не е одобррен од страна на надлежни органи за слетување или полетување, освен ако до употреба на истиот е дојдено поради дејство на виша сила или нужна потреба од таквото слетување, со добена дозвола, одобрение за следување од контролата на летање.

4.Сместување на поголем број патници или поголема количина на стока над максимално дозволеното оптоварување на воздухопловот, од 16 или повеќе патнички седишта

5.Авиотретирање на приватни и стопански површини, (штети и трошоци како последица на хемиски ризик при употреба на воздухопловот за авиотретирање на земјоделски и шумски површини).

6.Оштетни барања кои се исклучени со клаузулата за војна, вооружен разбојнички напад и други опасности (авио) по клаузула **AVN 48 B**.

7.Точките од 1 до 6 се исклучени од осигурување, но со доплаток на премија и посебно договорање и внесување во полисата може да се вклучат во осигурување.

ИСКЛУЧУВАЊА ОД ОСИГУРУВАЊЕ

Член 3

Осигурувачот не ги надоместува штетите, ако осигуреникот ги прекршува овие услови, важечките закони и други прописи во земјата, а за меѓународен транспорт за воздухоплови кои се реосигуруваат се применуваат условите и клаузулите од странскиот реосигурувач и меѓународните конвенции и прописи; како и

1. Ризик од радиоактивна контаминација- согласно клаузулата за исклучување од ризик радиоактивна контаминација-Авио клаузула **AVN 38A**

2. Ризик од експлозивни или нуклеарни средства- согласно клаузулата за исклучување експлозивни нуклеарни средства **NMA 1623**

3. Механички дефект:

- штета или оштетување на било кој дел на авионот, кое е последица на трошење, кинење, расипување, кршење, дефекти, грешки или било каков друг вид латентен (скриен) дефект на дел од авионот на кој е утврдено таквиот вид на оштетеување, но не и резултантни штети кои се последица на таквото оштетеување.
- Секој мотор на авионот со вклучени помошни делови за негово работење како мотор се смета како негов поединечен дел.

4. Дефект на мотор:

- a)** секое кршење, дефект или неуспешно полетување на воздухопловот или консеквентни последици во системот за полетување кој се состои од моторот или помошниот убрзувач (стартер на воздухопловот), освен за оние делови кои што можат да се одвојат и загубат од воздухопловот како резултат на механичко кршење или дефект или неполетување;
- b)** секое оштетување предизвикано од или се должи на внесување на камења, чакал, мраз, песок и било кој друг корозивен абразивен материјал или било која друга супстанца која што прогресивно го зголемува оштетувањето на моторот. Ова се смета како трошење, кршење или дефект.

Ако ваквото навлегување кое предизвикало ненадејно оштетување, и настанал мал инцидент за кој е потребна брза поправка на моторот во сервис, или ако е тоа непрактично, со враќање на осигуреникот на домашна територија (ваквите штети се покриени со осигурување);

c) загуба или оштетување на мотор или мотори, освен ако ваквата штета е надворешна и е предизвикана од ненадејно и неочекување работење на моторот (ите) со цел да се избегне некое физичко оштетување на имот и/или телесна повреда на лица.

5. Индиректни штети:

- Со овие услови не се покриени никакви индиректни штети како што се загубена заработка или екстра трошоци (на пр.земање под рента на друг авион или резервни делови) кои произлегуваат од незгодата на авионот кој има покритие со овие услови.
- Со овие услови не се покриени резултантни штети на трутот на воздухопловот или на останатите делови на авионот од нефункционирање, поради грешка на производителот или неодржавање или ненавремено сервисирање, од страна на осигуреникот, освен ако за истото осигуреникот достави пропишана потврда за извршено навремено сервисирање или потврда од производителот или овластен сервис за нефункционирањето односно неисправност или грешка на воздухопловот, што е основ за регрес кон производителот.

6. Заплена на воздухопловот на туѓа територија, надвор од Република Македонија

7. Затајување, како резултат на терористички акт или друго намерно дејствување на корисникот на воздухопловот;

8. **.Ако авионот се продаде** или даде на користење на друг, ова осигурување престанува .

Осигуреникот има обврска писмено да го извести осигурувачот во рок од 15 дена од денот на продажбата или изнајмувањето.

ТЕРИТОРИЈАЛНИ ОГРАНИЧУВАЊА

Член 4

Осигурувањето по овие услови важи на територијата на Република Македонија,ако поинаку е договорено се осигурени и летови на редовни линии, како и за вонредни летови кои осигуреникот ги извршува во нормални услови и околности на територијата на Европа или свет.

ОБВРСКИ НА ОСИГУРЕНИКОТ

Член 5

Осигуреникот е должен:

1.При склучување на договорот за осигурување да ги пријави сите околности кои можат да влијаат на оценка на ризикот;

2.За времетраење на осигурувањето без согласност на осигурувачот да не презема никакви работи кои ќе го зголемат ризикот и истите да не ги дозволува и на трети лица;

3. Да ги води за осигурениот воздухоплов сите пропишани документи на начин предвиден од надлежните воздухопловни органи и на барање на осигурувачот истите да ги стави на увид;

4.Редовно да го одржува,сервисира и да ги превзема сите потребни мерки со цел да ја зачува вредноста и сигурноста на осигурениот воздухоплов, во спротивно осигурувачот нема обврска за надомест на штета;

5.Редовно да ги извршува и почитува сите наредби и препораки за авионавигација и дозволи за способност за летање издадени од страна на меродавните власти и да се грижи истите да ги извршуваат вработените на осигуреникот и лицата за кои тој е одговорен;

6.Авионот да биде способен за летање на почетокот на секој лет;

7.Секоја загуба или штета веднаш да ја пријави на осигурувачот и во согласност со осигурувачот да ги превземе сите мерки со цел намалување на штетата.

Осигуреникот лично или негов претставник има обврска веднаш да ја пријави штетата на осигурувачот телефонски,телеграфски,на телефонски или со препорачано писмо, со наведување на сите потребни податоци (место,каде е оштетен воздухопловот,оштетување,причина за настанување на штета).

Осигуреникот е должен по настанување на штетата да ги превземе сите потребни мерки за намалување на штетата.

8.Штетниот настан осигуреникот е должен исто така да го пријави кај надлежните воздухопловни органи, и други надлежни истражни органи,а во случај на кражба,проваљна кражба или ситна кражба,настанот веднаш да го пријави на полицијата;

9.Ако е поднесено оштетно барање или е заведен судски спор против осигуреникот,осигуреникот веднаш да го извести осигурувачот за секое барање,најавување,судска покана или друга постапка,која ја примал тој или неговите застапници;

10. Осигуреникот да соработува со осигурувачот и на негово барање да помогне во ликвидирање на штетата и во текот на водење спорови, да присуствува на судските спорови и да помага за обезбедување и давање докази и присуство на сведоци;

11. Осигуреникот да даде и други информации и помош која ќе ја побара осигурувачот. Осигуреникот не смее да дава никакво признавање, ветување или да плаќа оштета без писмена согласност на осигурувачот;

12. Ако осигуреникот постапи спротивно на одредбите предвидени во овој член, обврската на осигурувачот се намалува сразмерно на штетата која придонела за зголемувањето на реланата штета настаната на денот на штетениот настан, како и евентуално за каматите или зголемени трошоци за осигурувачот.

СУМА НА ОСИГУРУВАЊЕ **Член 6**

Вредност на осигурениот воздухоплов е набавната цена на нов воздухоплов, пазарна цена или договорена цена која нема да ја надминува новонабавната цена на воздухопловот.

Договорената вредност се утврдува со полисата за осигурување и претставува сума на осигурување и максимална обврска на осигурувачот во случај на штета.

Секоја тековна промена на вредноста на осигурениот воздухоплов посебно се договора и се применува за идниот период.

УТВРДУВАЊЕ И ИСПЛАТА НА ШТЕТА **Член 7**

За утврдување на штетата на воздухопловот покриена со осигурување се формира Комисија со членови на Осигурувачот, Осигуреникот и стручни лица, а за авионезгоди и присуство на надлежни Државни органи.

Во зависност од оштетувањето и висината на штетата Комисијата со записник констатира дали се работи за потполна или делумна штета на воздухопловот.

1. Тотална штета:

Во случај на тотална штета, осигурувачот на осигуреникот ќе му ја исплати договорената вредност на воздухопловот утврдена со полисата, намалена за вредноста на остатоците, без или со франшиза доколку е договорена, како и намалена за амортизација доколку за сума на осигурување не е ставена пазарната вредност на воздухопловот.

За тотална штета се смета и ако воздухопловот е загубен и нема никакво известување за него во рок од 60 дена од денот на неговото полетување.

Тотална штета може да се прогласи во случај и во согласност со осигуреникот ако оштетувањето, трошоците за спасување и транспортот до местото на поправка и враќање изнесуваат над 80% од осигурената вредност, со примена на договорената франшиза.

2. Делумни штети:

Осигуреникот има обврска за поправка на делумни штети осигурени со овие услови, да обезбеди најмалку две понуди кои ќе му ги достави на осигуреникот во најкраток рок од денот на пријавувањето на штетниот настан.

Поправката на воздухопловот може да започне, ако осигуреникот добие согласност од осигурувачот.

Конечната пресметка на трошоците за поправка не може да биде поголема од 10% од конечно утврдената штета.

Делумни штети се исплаќаат со одбиток на франшизата,која е наведена во полиса за осигурување. Франшизата се одбива при ликвидација на секоја штета.

3. Ако по настанување на штетен настан се констатира дека договорената осигурена сума е еднаква или поголема од вредноста на осигурениот воздухоплов,осигурувачот мора да ја плати штетата до висина на вистинската вредност на осигурениот воздухоплов како и трошоците направени во разумен обид со цел да се отстрани непосредната опасност за настанување на осигурен случај или да се намалат нејзините штетни последици,но максимум до осигурената сума. Ако осигурената сума е помала од вредноста на осигурениот воздухоплов, се признава оштета во сразмерен однос меѓу осигурената вредност и стварната вредност на осигурениот воздухоплов. Ако осигурената сума е помала од вредноста на осигурениот воздухоплов, се признава оштета во сразмерен однос меѓу осигурената вредност и стварната вредност на осигурениот воздухоплов.

4. За остварување на правото на надомест на штета осигуреникот со оштетно барање треба да приложи:

4.1. За totalни штети кои се ликвидираат на основа точка 1 од овој член :

- a) оштетно барање ;
- b) комисиски извештај за причина на штетата ;
- c) записник од контролор за градба на воздухоплови ;
- d) изјава од пилотот;
- e) фактура за новонабавен авион;
- f) фактура за трошоци на поправката,спасување,оценка и
- g) ликвидација
- h) други докази што ќе ги побара осигурувачот.

4.2. За делумни штети кои се ликвидираат на основа точка 2 од овој член:

- a) оштетно барање;
- b) комисиски извештај за причина на несреќата;
- c) записник од контролор за градба на воздухоплови;
- d) изјава од пилотот;
- e) понуди;
- f) фактури.

5. Осигурувачот е должен да ги исплати штетите покриени со осигурување во рок од 15 дена од комплетирање на штетата.

Осигурувачот може на барање на осигуреникот да му исплати 60% аконтација од проценетата и осигурената штета.

ПЛАЌАЊЕ НА ПРЕМИЈА
Член 8

Премијата се плаќа однапред за цела година во рок од 15 дена од издавање на фактурата ако поинаку не е договорено,т.е. за периодот на осигурувањето ако осигурувањето е склучено на помалку од една година.

За пократок од една година за првиот масец се пресметува 20% од годишната премија, а за наредните месеци по 10%.

Ако осигуреникот не ја плаќа премијата во договорениот рок, по истекот на 15 дена, се прекинува осигурувањето, ако поинаку не е договорено.

ТРАЕЊЕ НА ОСИГУРУВАЊЕТО

Член 9

Осигурувањето на одредено време, започнува во 00 часот на денот кој во полисата е утврден како почеток на осигурувањето и трае до 24 часот на денот кој е утврден во полисата како истек на осигурувањето.

При осигурување на пооделни летови или прелети, осигурувањето започнува во моментот кога воздухопловот ќе почне со рулање поради полетување, односно од моментот на обидот за полетување и трае до завршување на летот со рулање до допирање со земја или вода во определено место.

ФРАНШИЗА

Член 10

Осигуреникот учествува од 5 до 10% во секоја штета од осигурената вредност на воздухопловот, освен за тотална штета, ако поинаку не е договорено. Франшизата задолжително се утврдува во полисата за осигурување.

РЕГРЕСНА ПОСТАПКА

Член 11

По исплатување на оштета по ова осигурување осигуреникот, на осигурувачот му ги пренесува со цесија сите права кои тој ги има спрема трети лица одговорни за настанатата штета и тоа до висина на иплатената оштета.

Осигуреникот е должен да ги превземе сите можни мерки, да ги сочува своите права спрема трети лица одговорни за сторената штета, да ги обезбеди на соодветен начин и писмено да му ги пренесе на осигурувачот на негово барање, како и да му даде помош во остварувањето на истите.

Ако поради пропуст на осигуреникот се изгуби делумно или целосно регресното право, осигурувачот има право при исплата на оштета да ја намали оштетата во висина на изгубеното регресно право.

ОТКАЖУВАЊЕ НА ОСИГУРУВАЊЕТО

Член 12

Осигурувањето може да се откаже во секое време по писмено барање на осигуреникот или на осигурувачот во рок од 30 дена од денот на доставувањето на писмениот отказ.

Во случај на откажување на осигурувањето, осигурувачот ќе ја задржи и наплати премијата доспешаната премија во целост (пресметаната про рата).

Во случај да настане осигурен ризик, премијата за осигурување доспева за напалта веднаш во целост.

ПРЕОДНИ ОДРЕДБИ
Член 13

За сите осигурувања на воздухоплови, кои се пренесуваат во реосигурување, ќе се применуваат оригиналните услови и клаузули за осигурување на авиокаско, авиокаско војна, авиокаско резервни делови, авиокаско франшиза, добиени од странскиот реосигурувач.

Осигурувачот има обврска на осигуреникот да му ги приложи условите и клаузулите од странскиот реосигурувач со полисата и да го извести за сите промени.

НАДЛЕЖНОСТ НА СУДОТ
Член 14

За евентуален спор по ова осигурување, ќе биде надлежен судот во седиштето на осигурувачот, ако со полисата за осигурување поинаку не е договорено.

ДЕФИНИЦИИ И ТЕРМИНИ

По овие услови дефинициите и термините значат:

ВОЗДУХОПЛОВ - труп на воздухопловниот објект од тип авиони, хидроавион, хеликоптер, едрилица итн., наведени во полисата за осигурување, заедно со моторите, стандардните инструменти и опремата

ЛЕТАЊЕ или **ЛЕТ** - период на време кое почнува од моментот кога воздухопловот почнува да рула поради полетување, односно од моментот кога ќе се обиде да полета и трае додека воздухопловот слета и после допирот со земјата или водата, а завршува со рулање односно лизгање по вода

РУЛАЊЕ- сите движења на воздухопловот на земја извршени со сопствен мотор, со замавтување на движења или влечење, кај хидроавионите под рулање се подразбира положба која не е дефинирана како лет или усидрување.

УСИДРУВАЊЕ- период на време додека хидроавионот се наоѓа во пловна состојба, усидрен или приврзан, вклучувајќи поронување или извлекување од вода.

НА ЗЕМЈА- период на време кога воздухопловот не лета или не рула. Не се однесува на хидроавиони во пловна состојба.

ДОГОВОРУВАЧ НА ОСИГУРУВАЊЕ- лице кое со осигурувачот склучува договор за осигурување.

ОСИГУРЕННИК-лице чиј имот и/или имотен интерес е осигуран.

Договорувач и осигуреник може да е исто лице, а договорувачот осигурува за туѓа сметка.

ПОЛИСА-документ што го издава осигурувачот /осигуреникот го плаќа на осигурувачот.

ПРЕМИЈА-износ што договорувачот/осигуреникот го плаќа на осигурувачот.

ОСИГУРЕН НАСТАН-настан кој има за последица реализације на оштетно побарување.